

Prop. 66 L

(2012–2013)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Tillegg til Prop. 141 L (2011–2012) Endringer i ligningsloven og merverdiavgiftsloven mv. (kontrollbestemmelser og personalliste)

*Tilråding fra Finansdepartementet 15. februar 2013,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

I Prop. 141 L (2011-2012) Endringer i ligningsloven og merverdiavgiftsloven mv. (kontrollbestemmelser og personalliste) kapittel 2 fremmet Finansdepartementet i juni 2012 forslag om endringer i ligningslovens og merverdiavgiftslovens kontrollbestemmelser. I Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll 2013, som ble fremmet i september 2012, ble det foreslått endringer i noen av de samme bestemmelsene i ligningsloven og merverdiavgiftsloven som i Prop. 141 L (2011-2012). De aktuelle forslagene i Prop. 1 LS (2012-2013) ble vedtatt av Stortinget 4. desember 2012, og reglene har trådt i kraft. Siden Prop. 141 L (2011-2012) ble fremmet før Prop. 1 LS (2012-2013), er ikke endringene som følge av forslagene i Prop. 1 LS (2012-2013) innarbeidet i forslagene i Prop. 141 L (2011-2012). Det er derfor behov for samordning av forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) og de vedtatte endringene med bakgrunn i Prop. 1 LS (2012-2013). I denne proposisjonen fremmer departementet forslag for å sikre slik samordning. I forslag til ny lovtekst er forslaget til endringslov tatt inn i sin helhet. Tillegg og endringer i lovteksten sammenlignet med det opprinnelige forslaget i Prop. 141 L (2011-2012) er markert med kursiv.

2 Endringsforslag

2.1 Innledning

Forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) innebærer blant annet endringer i kontrollbestemmelsene i ligningsloven kapittel 4 og 6 og merverdiavgiftsloven kapittel 15 og 16. Ligningslovens bestemmelser om tredjeparters opplysningsplikt, det vil si plikt til årlig å gi opplysninger til ligningsmyndighetene, foreslås samlet i kapittel 5 i loven. De aktuelle lovvedtakene med bakgrunn i Prop. 1 LS (2012-2013) medførte endringer i reglene om tredjeparters opplysningsplikt, reglene om stedlig kontroll hos tredjeparter og visse bestemmelser som gir hjemmel til å gi forskrifter.

2.2 Drosjesentralers opplysningsplikt

På bakgrunn av forslagene i Prop. 1 LS (2012-2013) kapittel 16 er det vedtatt en ordning hvor drosjesentraler blir pålagt årlig å innberette opplysninger om tilknyttede drosjeeieres omsetning mv. til skatte- og avgiftsmyndighetene. Ordningen er hjemlet i ligningsloven § 6-3 nytt nr. 8 og merverdiavgiftsloven ny § 16-8, som har trådt i kraft. Opplysningspliktens omfang mv. skal fastsettes i forskrift som gis med hjemmel i ligningsloven § 6-16 bokstav b.

I Prop. 141 L (2011-2012) foreslås dagjeldende ligningsloven § 6-3 nr. 5, 6, 7 og 9 flyttet til ny § 5-5 nr. 4, 5, 6 og 7. Bestemmelsen i dagjeldende ligningsloven § 6-3 nr. 8 foreslås ikke videreført. Ligningsloven § 6-16 om forskrifter mv. foreslås erstattet av en generell forskriftshjemmel i ny § 5-12.

Den nye bestemmelsen om drosjesentralenes opplysningsplikt i ligningsloven § 6-3 nr. 8 bør inn tas i samme bestemmelse som foreslås å videreføre gjeldende ligningslov § 6-3 nr. 5, 6, 7 og 10. Departementet foreslår derfor at forslaget i Prop. 141 L (2011-2012) og de aktuelle lovvedtakene med bakgrunn i Prop. 1 LS (2012-2013) på dette punktet samordnes ved at bestemmelsen i ligningsloven § 6-3 nr. 8 tas inn i forslaget til ligningsloven § 5-5 nr. 7. Det opprinnelige forslaget til ligningsloven § 5-5 nr. 7 blir forslag til § 5-5 nytt nr. 8. Forskriftsbestemmelser om omfanget mv. av drosjesentralers opplysningsplikt kan gis med hjemmel i forslaget til ligningsloven ny § 5-12. Det er derfor ikke nødvendig med egen forskriftshjemmel for drosjesentralers opplysningsplikt.

Når det gjelder merverdiavgiftsloven, er situasjonen etter departementets syn annerledes. Etter forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) gis skatte- og avgiftsmyndighetene utvidede kontrollmuligheter, og blant annet foreslås det utvidelser av tredjeparters plikt til å gi kontrollopplysninger. Avgiftsmyndighetene vil kunne få opplysninger som er innberettet fra drosjesentraler av skattemyndighetene uten hinder av taushetsplikt, jf. ligningsloven § 3-13 nr. 2 bokstav a. Dersom de ønsker flere opplysninger om et forhold, vil avgiftsmyndighetene etter forslaget til merverdiavgiftsloven §§ 16-2 og 16-6 i Prop. 141 L (2011-2012) i tillegg kunne innhente opplysninger fra drosjesentraler etter reglene om kontrollopplysninger fra tredjeparter.

På denne bakgrunn anser departementet det ikke nødvendig at merverdiavgiftsloven inneholder noen bestemmelse om drosjesentralers opplysningsplikt. Departementet foreslår derfor at gjeldende § 16-8 i merverdiavgiftsloven oppheves. Siden Prop. 141 L (2011-2012) inneholder forslag til en ny § 16-8 i merverdiavgiftsloven med annet innhold enn den nylig vedtatte bestemmelsen, vil gjeldende § 16-8 oppheves dersom forslagene i denne proposisjonen vedtas.

Departementet viser til forslag til ligningsloven § 5-5.

2.3 Kontroll hos tredjepart

På bakgrunn av forslagene i Prop. 1 LS (2012-2013) kapittel 14 er det vedtatt presiseringer i ligningsloven § 6-15 om kontroll av tredjeparter. Det

fremgår nå blant annet uttrykkelig av ligningsloven § 6-15 at det ved kontroll er adgang til å kopiere virksomheters elektroniske arkiver for senere gjennomgang hos tredjepart eller hos ligningsmyndighetene, slik det fremgår av ligningsloven § 4-10 for kontroll av skattyter selv. Presiseringen innebærer at det ved kontroll av tredjeparter er adgang til å benytte alle eksisterende metoder for kopiering for å sikre tilgang til elektronisk lagrede opplysninger under kontrollen.

I merverdiavgiftsloven § 15-11 er det bestemmelser om kontrollopplysninger fra og stedlig kontroll hos avgiftssubjektet mv. Etter merverdiavgiftsloven § 15-11 annet ledd kan avgiftsmyndighetene ved kontroll hos avgiftssubjektet foreta kopiering til datalagringsmedium av elektroniske arkiver for senere gjennomgang. Merverdiavgiftsloven § 16-1 gir adgang til å innhente kontrollopplysninger fra visse tredjeparter. Etter merverdiavgiftsloven § 16-1 fjerde ledd gjelder § 15-11 tilsvarende for tredjeparter som omfattes av § 16-1. Det er derfor allerede adgang til kopiering av elektroniske arkiver ved kontroll hos tredjeparter som er pålagt å gi opplysninger etter § 16-1 første, annet og tredje ledd.

I Prop. 141 L (2011-2012) er forslag til hjemmel for kopiering av elektroniske arkiver kun uttrykkelig tatt inn for så vidt gjelder kontroll av den skatte- og avgiftspliktige selv. Departementet foreslår at forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) og de vedtatte endringene med bakgrunn i Prop. 1 LS (2012-2013) på dette punktet samordnes ved at ordlyden i forslaget til ligningsloven ny § 6-5 nr. 2 og merverdiavgiftsloven ny § 16-6 annet ledd i Prop. 141 L (2011-2012) endres slik at adgang til kopiering av elektroniske arkiver gjelder også ved kontroll hos tredjeparter.

Forslaget til samordning medfører at adgangen til kopiering av elektroniske arkiver vil gjelde overfor samme krets av tredjeparter som det er adgang til å innhente kontrollopplysninger fra og foreta stedlige kontroller hos etter øvrige forslag i Prop. 141 L (2011-2012). Siden forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) innebærer en utvidelse av hvilke tredjeparter det kan innhentes kontrollopplysninger fra og foretas kontroller hos etter ligningsloven og merverdiavgiftsloven, medfører samordningen også en utvidelse av anvendelsesområdet for adgangen til elektronisk kopiering. Dette er en nødvendig konsekvens av forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) og samordningen med regelendringer med bakgrunn i Prop. 1 LS (2012-2013).

Departementet viser til forslag til ligningsloven § 6-5 og merverdiavgiftsloven § 16-6.

2.4 Forskriftsbestemmelse i merverdiavgiftsloven

På bakgrunn av forslag i Prop. 1 LS (2012-2013) kapittel 14 er det vedtatt en bestemmelse i merverdiavgiftsloven § 15-11 femte ledd som gir departementet hjemmel til å gi forskrift om gjennomføringen av kontroll av avgiftssubjekter.

I Prop. 141 L (2011-2012) foreslås det tatt inn en hjemmel i ligningsloven ny § 6-10 for departementet til å gi bestemmelser om utfylling og gjennomføring av lovens nye kapittel 6 om kontroll, herunder om hvordan opplysninger skal gis. Det ble ikke foreslått inntatt noen tilsvarende bestemmelse i merverdiavgiftsloven, men etter en fornyet vurdering er det etter departementets syn likevel behov for en tilsvarende bestemmelse her. For å samordne forslagene i Prop. 141 L (2011-2012) og de vedtatte endringene med bakgrunn i Prop. 1 LS (2012-2013), foreslår departementet at det i forslaget til lovvedtak i Prop. 141 L (2011-2012) inntas en bestemmelse i merverdiavgiftsloven kapittel 16 om at departementet kan gi bestemmelser om utfylling og gjennomføring av lovens nye kapittel 16 om kontroll, herunder gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis. Denne bestemmelsen vil omfatte en slik forskrift om saksbehandlingsregler for skatte- og avgiftskontroll som er omtalt i Prop. 1 LS (2012-2013). På bakgrunn av merverdiavgiftslovens virkeområde og oppbygning bør denne forskriftsbestemmelsen gjelde også for innførselsmerverdiavgift, og

departementet foreslår derfor endringer i merverdiavgiftsloven § 13-3 annet ledd.

Departementet viser til forslag til merverdiavgiftsloven ny § 16-11 og forslag til endringer i merverdiavgiftsloven § 13-3.

2.5 Andre endringer

I Prop. 141 L (2011-2012) skulle gjeldende ligningslov § 6-10 A til § 6-17 vært foreslått opphevet, men ved en inkurie har dette falt ut av forslaget til vedtak. Departementet foreslår at dette tas inn i lovforslaget.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget til endringer av forslag til lovvedtak i Prop. 141 L (2011-2012) vil etter departementets oppfatning ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tillegg til Prop. 141 L (2011-2012) Endringer i ligningsloven og merverdiavgiftsloven mv. (kontrollbestemmelser og personalliste).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i ligningsloven og merverdiavgiftsloven mv. (kontrollbestemmelser og personalliste) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i ligningsloven og merverdiavgiftsloven mv. (kontrollbestemmelser og personalliste)

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-4 nr. 2 bokstav b skal lyde:

b. inntil skattyteren har besvart spørsmål han har fått etter kapittel 6 om det dokumentet angår,

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5 *Varsel og rapport ved kontroll*

1. Skattyteren eller andre opplysningspliktige skal gis rimelig varsel og ha rett til å være til stede og uttale seg ved kontroll i medhold av § 6-5. Dette gjelder bare for så vidt det kan gjennomføres uten at formålet med kontrollen settes i fare.

2. Ved kontroll i medhold av § 6-5 skal det skrives rapport eller protokoll som inneholder de faktiske opplysninger som innhentes, for så vidt de gjelder den opplysningspliktige som kontrollen foretas hos.

§ 3-6 nr. 1 skal lyde:

1. Den som får pålegg om å gi opplysninger eller medvirke til kontroll etter § 4-12 eller kapittel 6, kan klage over pålegget dersom han mener at han ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Tilsvarende gjelder den som får pålegg om bokføring etter § 6-6.

Ny § 3-13A skal lyde:

§ 3-13A *Taushetsplikt i andre lover*

Bestemmelsene i denne lov om plikt til å gi opplysninger begrenser ikke lovbestemt taushetsplikt, med mindre vedkommende bestemmelse fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal gjelde.

Kapittel 4 overskriften skal lyde:

Kapittel 4. Opplysningsplikt for skattyter

§ 4-8 oppheves.

§ 4-9 nr. 7 oppheves. Nåværende § 4-9 nr. 8 blir nr. 7.

§ 4-10 oppheves.

§ 4-11 oppheves.

§ 4-13 oppheves.

§ 4-15 oppheves.

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Kapittel 5. Opplysningsplikt for tredjepart

§ 5-1 til § 5-12 skal lyde:

§ 5-1 *Alminnelige bestemmelser*

Den som har opplysningsplikt etter dette kapittel skal innrette sin bokføring slik at opplysningene kan gis og kontrolleres. Departementet kan gi forskrifter om hvordan bokføringen skal innrettes.

§ 5-2 *Om lønnsopplysninger mv.*

1. Den som selv eller gjennom andre har utbetalt eller ytet fordel som nevnt i dette nummer, skal gi opplysninger om alt som i siste inntektsår er ytet til den enkelte mottaker. Opplysningene skal omfatte

- lønn og annen godtgjøring for arbeid,
- pensjon, introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, kvalifiseringsstønad etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, føderåd i jord- og skogbruk, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avlønningbeløp for slike ytelser, underholdsbidrag, foreldrepenger, dagpenger

- under arbeidsløshet, sykepenger o.l. ytelser som skal regnes som skattepliktig inntekt for mottakeren,
- c. drikkepenger med det beløp som skal tas med ved beregning av skattetrekk,
  - d. gratiale, tantieme og godtgjøring til medlem av styre eller representantskap eller til annen tillitsmann,
  - e. provisjon utbetalt til agent eller annen mellommann,
  - f. vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art,
  - g. honorar eller annen godtgjøring som er utbetalt opphavsmann til åndsverk,
  - h. reise-, diett- og representasjonsgodtgjøring, samt annen godtgjøring til dekning av utgifter ved utførelse av arbeid, oppdrag eller verv som nevnt under a-g,
  - i. lott eller part ved fiske eller fangstvirksomhet,
  - j. godtgjøring til medlemmer av faste arbeidslag som utfører arbeid for egen regning,
  - k. godtgjøring for barnepass også når dette skjer i barnepasserens hjem som ledd i selvstendig næringsvirksomhet,
  - l. vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold i henhold til avskjed, oppsigelse eller avtale med arbeidsgiver.

2. Opplysningsplikten omfatter også vederlag for varer eller andre ytelser som er levert i forbindelse med arbeid som nevnt i nr. 1.

3. Lønnsopplysningene skal omfatte

- a. fradrag som er gjort ved lønnsutbetalingene, så som medlemsinnskudd til tjenstepensjonsordning og fradragsberettiget fagforeningskontingent mv. Det samme gjelder fradragsberettiget fagforeningskontingent som lønnstakeren legitimerer å ha betalt direkte til sin fagforening og
- b. inntektsfradrag som gis ved ligningen, så som sjømannsfradrag mv.

§ 5-3 Om fordringer og gjeld mv.

1. Plikt til å gi opplysninger om innskuddskonti og lånekonti har:

- a. finansinstitusjoner (jf. lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet § 1-3), og andre som driver utlånsvirksomhet eller låneformidling som næring,
- b. verdipapirforetak (jf. lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel § 2-3 første ledd) og andre som har penger til forvaltning,
- c. pensjonskasser.

Opplysningene skal vise den enkelte kundes innestående og utestående beløp for hver konto pr. 1. januar eller ved oppgjør av kontoen i løpet av foregående år. Opplysningene skal også vise renter påløpt siste år, jf. skatteloven § 14-2, jf. § 14-20.

2. Opplysningspliktige som nevnt i nr. 1 plikter etter nærmere spesifikasjoner fra Skattdirektoratet å gi opplysninger om kontonummer som er aktuelle for overføring av eventuelle tilgodebeløp etter skatteavregning.

3. Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilte selskap og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 10-1, og deltakerlignet selskap, jf. skatteloven § 10-40, plikter å gi opplysninger om gjeld og rentebetalinger til personlig skattyter. Opplysningene spesifiseres slik at lånesaldo ved inngangen til hver kalendermåned framgår. Bestemmelsen gjelder ikke for lån knyttet til mengdegjeldsbrev og innskudd i bank.

§ 5-4 Om finansielle instrumenter mv.

1. Verdipapirregistre skal gi opplysninger som viser den enkelte investors samlede beholdning av finansielle instrumenter per 1. januar og 31. desember siste år, eller ved opprettelse eller oppgjør av kontoen i løpet av året. Opplysningene skal også vise årlig avkastning på finansielle instrumenter.

2. Departementet kan ved forskrift bestemme at verdipapirregistre skal gi opplysninger som viser registrerte transaksjoner på en eller flere av investors verdipapirkonti i en bestemt periode.

3. Verdipapirregistre skal gi opplysninger om forhold som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte investor ved utdeling av utbytte fra, og realisasjon av, aksjer. Likt med aksje regnes grunnfondsbevis, medlemskap og andre andeler i selskap og sammenslutning som omfattes av skatteloven § 10-1. Det skal blant annet gis opplysninger om erverv og avganger i løpet av inntektsåret, om utdelt utbytte og om beholdning ved utgangen av inntektsåret. Departementet kan i forskrift bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år.

§ 5-5 Om kjøp, salg, leie, utbetalinger mv.

1. Den som har leid fast eiendom som ikke utelukkende skal tjene hans eget boligbehov, skal gi opplysninger om påløpt leie samt utbetaling i siste år til den enkelte utleier uansett om leieren har foretatt utbetalingen selv. Den som

mot godtgjøring har formidlet leie av fast eiendom skal gi opplysninger om inngåtte kontrakter siste år med den enkelte utleier og gi opp avtalt leie og i tilfelle leie som er påløpt, og leie som vedkommende har betalt eller formidlet betaling av.

2. Allmenning skal gi opplysninger om hva den enkelte bruksberettigede i siste år har mottatt fra allmenningen av trevirke, i kontanter, rabatter eller andre fordeler og samtidig meddele hvor stor del av det utdelte som blir skattlagt på allmenningens hånd.

3. Forsikringsselskaper og Norsk Pasient-skadeerstatning skal gi opplysninger om utbetalinger i siste år, herunder tilbakebetaling av forsikringspremie, til forsikrede og skadelidte, med opplysninger om forsikringens art mv. Forsikringsselskaper, banker og forvaltningsselskaper for verdipapirfond skal gi opplysninger om utbetalinger fra individuelle pensjonsavtaler (IPA) mv. til rettighetshaver, begunstiget, bo eller arving i siste år. Det samme gjelder for utbetalinger etter innskuddspensjonsloven.

4. Pelsdyrnæringens Markedsutjevningfond skal levere årlig oversikt over medlemskontinens saldo og bevegelse.

5. Næringsdrivende som utøver næring ved å kjøpe eller omsette landbruksprodukter (herunder levende dyr) skal gi opplysninger om all omsetning med produsentene.

6. Godkjent salgsorganisasjon for fisk, jf. lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 2, skal gi opplysninger om all omsetning av råfisk som i førstehånd er omsatt eller godkjent omsatt gjennom salgsorganisasjonen.

7. *Drosjesentraler skal gi opplysninger fra skift-lappen for løyehavere som er tilsluttet sentralen.*

8. *Opplysningsplikten etter nr. 4, 5, 6 og 7 gjelder uavhengig av om vedkommende foretar eller mottar betalinger selv.*

§ 5-6 Om rapportering av oppdragstakere og arbeidstakere

1. Næringsdrivende og offentlige organer som gir noen et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, skal gi opplysninger om oppdraget og eventuelle underoppdrag, dersom disse utføres av person bosatt i utlandet eller selskap hjemmehørende i utlandet. Rapporteringsplikten omfatter opplysninger om hovedoppdragsgiveren i kontraktskjeden, oppdragstakeren og arbeidstakerne som oppdragstakeren benytter til å utføre oppdraget. Oppdragstaker har plikt til å gi opplysninger om egne arbeidstakere som

benyttes til å utføre oppdrag etter første punktum.

2. For oppdrag i riket som ikke utføres på sted for bygge- og monteringsvirksomhet, skal det bare gis opplysninger etter nr. 1 dersom oppdraget utføres på sted som står under oppdragsgiverens kontroll.

3. Opplysninger skal gis snarest etter at kontrakt er inngått, og senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt. Opplysninger om arbeidets avslutning skal gis senest 14 dager etter avslutningen.

4. Departementet kan bestemme at rapporteringsplikten etter nr. 1 også skal gjelde for oppdrag til enkelte grupper av oppdragstakere som ikke er bosatt eller hjemmehørende i utlandet.

§ 5-7 Om aksjonærer mv.

1. Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper skal gi opplysninger om forhold som har betydning for skattleggingen av aksjonærene, bl.a. over

- a. aksjekapitalens størrelse og aksjenes antall og størrelse, herunder endringer i løpet av inntektsåret som følge av stiftelse, emisjoner, fusjon, fisjon mv.,
- b. eiere av aksjer pr. 1. januar i ligningsåret, identifisert ved fødselsnummer, organisasjonsnummer eller D-nummer, endringer av aksjonærsammensetningen i løpet av inntektsåret, utdelt utbytte, og øvrige opplysninger som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte aksjonær ved realisasjon av aksjer,
- c. aksjenes formuesverdi, hvis aksjene ikke er børsnoterte.

2. Skattekontoret kan pålegge selskapet å levere ny oppgave over aksjonærene og deres skattekommuner når verdsettingen av selskaps aksjer er endret.

3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 gjelder tilsvarende for sparebanker, gjensidige forsikrings-selskaper, samvirkeforetak av låntakere, og selveiende finansieringsforetak som har utstedt grunnfondsbevis, jf. sparebankloven § 2 annet ledd, forsikringsloven § 4-2 annet ledd og finansieringsvirksomhetsloven og for selskaper og sammenslutninger der medlemmene har begrenset ansvar og som noen eier formuesandeler i eller mottar inntektsandeler fra, unntatt boligselskaper hvor andelshaverne lignedes etter skatteloven § 7-3.

4. Departementet kan i forskrift bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt

for tidligere år, samt begrense plikten etter nr. 1-2 for selskaper som nevnt i nr. 3.

§ 5-8 Om arv mv.

Offentlige myndigheter som beregner eller krever inn arveavgift og testamentsfullbyrdere plikter uten hensyn til mulig taushetsplikt å gi de opplysninger som departementet gir forskrifter om til kontroll med ligningen.

§ 5-9 Om annen opplysningsplikt for tredjepart

Det skal gis opplysninger til ligningsmyndighetene fra

- a. livsforsikringsselskaper om forsikringstakerens og de forsikredes navn, fødselsnummer, adresse, forsikringsbeløp, gjenkjøpsverdi, betalte premiebeløp mv.,
- b. banker og andre spareinstitusjoner om kontrakter om boligsparing for ungdom med opplysninger om sparerens navn, fødselsnummer, adresse, sparebeløp, avkastning mv.,
- c. forvaltningsselskaper om innskudd som er gjort i verdipapirfond,
- d. institutter som forestår vitenskapelig forskning eller yrkesopplæring om tilskudd som gir giveren rett til fradrag etter skatteloven § 6-42,
- e. institusjoner som mottar betaling for pass og stell av barn om kostnader som er påløpt i året for foreldre og andre foresatte for pass og stell av barn,
- f. livsforsikringsselskaper, banker og forvaltningsselskaper for verdipapirfond om rettighetshaver og de begunstigedes navn, fødselsnummer, adresse, sparebeløp, gjenkjøpsverdi, betalt innskudd mv. for individuelle pensjonsavtaler (IPA). Tilsvarende gjelder for innskuddspensjon etter innskuddspensjonsloven.
- g. selskaper, stiftelser og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 6-50 om gaver som gir giveren rett til fradrag etter nevnte bestemmelse, med opplysning om giverens navn og fødselsnummer/organisasjonsnummer,
- h. boligselskap og boligsameier som omfattes av skatteloven §§ 7-3 og 7-11 om fordeling av inntekter, kostnader, formue og gjeld mellom andelshaverne eller sameierne.

§ 5-10 Hvem opplysningsplikten påligger

1. I enkeltpersonforetak påligger opplysningsplikten etter dette kapittel innehaveren. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon

eller innretning påligger opplysningsplikten den daglige leder av virksomheten, eller hvis det ikke er noen daglig leder, styrets formann. Er selskap mv. som nevnt i forrige punktum ikke skattepliktig, påligger opplysningsplikten også revisor.

2. Opplysningsplikten etter § 5-2 nr. 1 i påligger reder og fører (hovedsmann, notbas) for fiske- og fangstfartøy, mens opplysningsplikten etter § 5-2 nr. 1 j påligger formannen for arbeidslaget. Når det foreligger forhold som nevnt i skattebetalingsloven § 4-1 annet ledd, påligger opplysningsplikten den som har plikt til å foreta forskuddstrekk. Opplysningsplikten etter § 5-5 nr. 4 påligger fondsstyret.

§ 5-11 Identifikasjon av skattyter og kopi av opplysninger

1. Oppgaver som nevnt i dette kapittel skal for personlige skattytere inneholde fødselsnummer (elleve siffer). For selskaper, samvirkeforetak, foreninger, sammenslutninger mv. skal oppgaven inneholde organisasjonsnummer, eller når slikt ikke finnes, annen identifikasjon etter regler gitt av Skattedirektoratet.

2. Den opplysningspliktige kan kreve at skattyter oppgir sitt fødsels- eller organisasjonsnummer. Den opplysningspliktige kan registrere slik identifikasjon også på grunnlag av opplysninger fra andre enn skattyter.

3. Skattyter skal ha kopi av opplysninger som nevnt i dette kapittel. Det skal fremgå av kopien (årsoppgaven) at opplysninger også er sendt ligningsmyndighetene.

4. Oppgave etter dette kapittel som er forhåndsutfylt med opplysninger om den opplysningspliktige og skattyter, kan gjøres tilgjengelig for den opplysningspliktige ved elektronisk kommunikasjon. Opplysninger som er rapportert etter § 5-6 kan på samme måte gjøres tilgjengelig for oppdragsgiver og oppdragstaker.

§ 5-12 Forskrifter, skjemaer mv.

1. Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av opplysningsplikten etter dette kapittel. Forskriftene kan begrense og frita for opplysningsplikt, og fravike lovens regler om hvor og når opplysningene skal gis.

2. Departementet kan i forskrift
  - a. gi bestemmelser om bekreftelse av opplysninger fra revisor,
  - b. gi bestemmelser om den opplysningspliktiges underskrift,

c. gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis.

3. Departementet kan fastsette skjemaer som skal nyttes når det gis opplysninger.

Kapittel 6 overskriften skal lyde:

Kapittel 6. Kontroll

§ 6-1 til § 6-10 skal lyde:

§ 6-1 *Kontrollopplysninger fra skattyter*

1. Den som omfattes av § 4-2 nr. 1 skal etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for vedkommendes bokføring eller ligning og kontrollen av denne. Ligningsmyndighetene kan kreve at skattyter dokumenterer opplysningene ved for eksempel å gi innsyn i, legge fram, sammenstille, utlevere eller sende inn regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, elektroniske programmer og programsystemer.

2. Skattyter som direkte eller indirekte har eierinteresse i utenlandsk selskap eller innretning, skal etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om det utenlandske selskapet eller innretningen. Ligningsmyndighetene kan kreve at skattyter dokumenterer opplysningene på en slik måte som nevnt i nr. 1, såfremt dokumentasjonen er i skattyters besittelse. Dersom eierandelen utgjør 50 pst. eller mer, eller skattyter har bestemmende innflytelse i det utenlandske selskap eller innretning, plikter skattyter å fremskaffe opplysningene. Skattyter plikter å oppbevare dokumentasjonen i 10 år etter utløpet av vedkommende inntektsår. Departementet kan i forskrift frita for og avgrense oppbevaringsplikten, samt plikten til å fremskaffe opplysninger vedrørende utenlandsk selskap eller innretning.

3. Den som kan pålegges å gi opplysninger etter denne bestemmelse har plikt til å legge fram opplysninger uten hensyn til den taushetsplikt vedkommende er pålagt ved lov eller på annen måte. Opplysninger som angår rikets sikkerhet kan likevel bare kreves framlagt etter samtykke fra Kongen.

4. I enkeltpersonforetak påhviler opplysningsplikten etter nr. 1-3 foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler plikten den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. For person bosatt i utlandet eller selskap eller innretning hjemmehørende i utlandet påhviler plikten personens, selskapets eller innretningens norske representant.

§ 6-2 *Kontrollopplysninger fra tredjepart*

1. Enhver tredjepart plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for noens ligning.

2. I den utstrekning opplysningene ikke knytter seg til deres næringsvirksomhet, plikter fysiske personer likevel bare å gi opplysninger i følgende tilfeller:

- a. Den som lar utføre arbeid på bygg eller anlegg, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om hvem som har levert materialer mv. og hvem som for egen regning har medvirket til arbeidet. Det skal gis opplysninger om varelevering og -kjøp, tjenester, vederlag og andre forhold som knytter seg til det enkelte mellomværendet og oppgjøret for dette.
- b. Enhver skyldner eller fordringshaver plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om tilgodehavende og gjeld som navngitt person, bo, selskap eller innretning har, og om renter, provisjoner mv. som knytter seg til fordringen eller gjelden.
- c. Den som ved leie eller på annen måte stiller fast eiendom helt eller delvis til rådighet for noen, eller bestyrer forretninger for noen, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi de opplysninger om forholdet som har betydning for spørsmålet om vedkommende er skattepliktig til kommunen og for omfanget av skatteplikten.
- d. Den som har utbetalt eller ytet lønn eller annen godtgjøring for arbeid, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om alt som i siste inntektsår er ytet til den enkelte mottaker.
- e. Oppdragsgivere plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om de mellommenn vedkommende har gitt oppdrag, og om størrelsen av vederlag som omfattes av oppdraget gjennom et nærmere angitt tidsrom.

3. Innhenting av opplysninger for målretting av kontroller kan bare foretas når det foreligger særlig grunn.

4. Ligningsmyndighetene kan kreve at tredjepart dokumenterer opplysningene på en slik måte som nevnt i § 6-1 nr. 1 annet punktum.

5. I enkeltpersonforetak påhviler opplysningsplikten etter nr. 1-4 foretakets innehaver. I selskap, forening, institusjon eller innretning påhviler plikten den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

§ 6-3 Kontrollopplysninger fra offentlig organ

1. Offentlige myndigheter, innretninger mv. og tjenestemenn plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi de opplysninger som de er blitt kjent med i sitt arbeid, og skal i nødvendig utstrekning gi utskrift av protokoll, kopi av dokumenter mv.

2. Uten hinder av taushetsplikt som de ellers har, skal

- a. myndigheter som fastsetter eller innkrever skatt, toll eller avgifter eller som utbetaler erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv., etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om de fastsatte, innkrevde eller utbetalte beløp og om grunnlaget for dem,
- b. myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel, etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeidet, såfremt opplysningene er gitt kontrollorganet i medhold av lovbestemt opplysningsplikt,
- c. myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling, etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeidet,
- d. konfliktrådene etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om innholdet i avtale inngått under megling i konfliktråd, jf. lov 15. mars 1991 nr. 3 om konfliktråd.

3. Departementet kan gi forskrifter om at opplysninger etter nr. 1 og nr. 2 a, b og c skal gis om ikke navngitt person, bo, selskap eller innretning.

4. Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral og Statens Innkrevingsentral skal gi opplysninger til ligningsmyndighetene om pliktig underholdsbidrag mottatt fra bidragspliktige. De plikter også å gi opplysning om de bidragspliktiges gjeld og andre mellomværender med innkrevingsentralen.

§ 6-4 Kontrollopplysninger fra tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det foreligger mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Skattedirektoratet eller den direktoratet gir fullmakt, pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste å gi opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse.

§ 6-5 Kontroll hos den opplysningspliktige

1. Ligningsmyndighetene kan foreta kontrollundersøkelse hos den som plikter å gi opplysninger etter denne lov. De opplysningspliktige plikter likevel ikke å gi adgang til kontrollundersøkelse i deres private hjem, med mindre næringsvirksomhet utøves fra den næringsdrivendes private hjem.

2. Ved kontrollundersøkelse som nevnt i nr. 1 skal den opplysningspliktige gi opplysninger som vedkommende plikter å gi ved kontroll etter § 6-1 til § 6-4. Den opplysningspliktige skal videre gi ligningsmyndighetene adgang til befaring, besiktigelse, gjennomsyn av arkiver, optelling av eiendeler, taksering mv. av fast eiendom, anlegg, innretninger, transportmidler mv. Ved gjennomsyn av virksomhetens *arkiver kan* ligningsmyndighetene foreta kopiering til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos ligningsmyndighetene.

3. Den opplysningspliktige eller en fullmektig for ham skal når ligningsmyndighetene krever det, være til stede ved kontroll som nevnt i nr. 1 og yte nødvendig veiledning og bistand.

4. I enkeltpersonforetak påhviler pliktene etter nr. 1-3 foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler pliktene den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. For person bosatt i utlandet eller selskap eller innretning hjemmehørende i utlandet påhviler pliktene personens, selskapets eller innretningens norske representant.

5. Departementet kan samtykke i at representant for skattemyndighetene i en annen stat kan være til stede ved kontroll som nevnt i nr. 1 når det på gjensidig grunnlag er inngått overenskomst om dette med vedkommende stat.

§ 6-6 Pålegg om bokføring mv.

1. Ligningsmyndighetene kan pålegge bokføringspliktig som omfattes av § 4-2 nr. 1 å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring. Pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes hvert medlem. Det skal fastsettes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lengre enn ett år.

2. Departementet kan gi forskrifter om at skattyter som driver næringsvirksomhet av bestemt art eller utleie av hus, skal ha plikt til å føre regnskap. Departementet kan også gi forskrifter om regnskapsføringen og årsoppgjøret, hvilke bøker som skal føres og hvilke legitimasjoner som kan kreves for inntekts- og utgiftsposter. Slike forskrifter kan også gis for næringsdrivende som er pålagt regnskapsplikt i lov.

§ 6-7 Pålegg om revisjon

1. Når skattyters årsregnskap er fastsatt i strid med bestemmelser i eller i medhold av regnskapsloven eller bokføringsloven eller god regnskapskikk eller bokføringsskikk, kan ligningsmyndighetene pålegge at ett eller flere årsregnskap revideres av en registrert eller statsautorisert revisor i samsvar med revisorloven § 2-2 for følgende selskap:

- a. aksjeselskap der det er truffet beslutning i medhold av fullmakt etter aksjeloven § 7-6,
- b. selskap som nevnt i regnskapsloven § 1-2 første ledd nr. 13 som er organisert etter en utenlandsk selskapsform som i det vesentligste tilsvarende definisjonen av aksjeselskap i aksjeloven § 1-1 annet ledd, og som ikke har revisjonsplikt etter revisorloven § 2-1.

2. Pålegg om revisjon kan gis på grunnlag av forhold som nevnt i første ledd knyttet til årsregnskapet for siste regnskapsår samt de tre foregående årene.

3. Pålegg om revisjon kan ikke gjøres gjeldende for mer enn tre regnskapsår.

4. Pålegg om revisjon rettes til styret i selskapet.

5. Selskap som får pålegg om revisjon, kan klage over pålegget dersom det mener at det ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Klagen må være skriftlig og skal settes fram innen tre uker. Ligningsmyndighetene kan bestemme at pålegget ikke skal settes i kraft før klagen er avgjort.

6. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om pålegg om revisjon.

§ 6-8 *Politiets bistandsplikt*

Politiet skal på anmodning fra ligningsmyndighetene yte bistand ved kontroll etter denne lov. Politiet kan kreve opplysninger og utlevering av materiale som nevnt i § 6-5.

§ 6-9 *Plikt til å framvise id-kort*

Dersom arbeidsgiver skal utstyre en arbeidstaker med id-kort etter regler gitt i medhold av

arbeidsmiljøloven § 4-1 syvende ledd, kan ligningsmyndighetene kreve at arbeidstakeren framviser id-kortet.

§ 6-10 *Forskrifter*

Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av dette kapittel, herunder gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis.

§ 6-10 A til § 6-17 *oppheves.*

§ 8-2 nr. 2 skal lyde:

2. Skattyterens oppgaver kan settes til side også når vedkommende ikke innen den frist som ligningsmyndighetene har satt, har gitt opplysninger som de har krevd etter § 6-1, eller har unnlatt å medvirke til kontroll etter § 6-5. Det samme gjelder dersom dokumentasjonsplikten etter § 4-12 nr. 2 ikke er oppfylt innen den frist som er oppgitt der.

§ 8-3 nr. 1 skal lyde:

1. Før skattyterens oppgaver fravikes eller settes til side skal han eller den som på hans vegne har gitt oppgavene, varsles og gis en passende frist for uttalelse. Skattyteren må samtidig gjøres kjent med rapport som foreligger om kontroll som nevnt i § 6-5.

§ 10-6 nr. 1 skal lyde:

1. Skattedirektoratet og skattekontoret kan ilegge tredjepart som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter kapittel 5 eller 6 eller adgang til kontroll etter § 6-5, en daglig løpende tvangsmulkt frem til oppfyllelse skjer.

§ 10-6 nr. 2 første punktum skal lyde:

Skattekontoret kan ilegge den som ikke har etterkommet pålegg om bokføring etter § 6-6 nr. 1 innen den fastsatte fristen, en daglig løpende tvangsmulkt frem til utbedring skjer.

§ 10-7 nr. 1 første punktum skal lyde:

Dersom oppdragsgiver forsettlig eller grovt uaktsomt unnlater å oppfylle opplysningsplikten etter § 5-6, kan skattekontoret pålegge oppdragsgiver ansvar for oppdragstakerens forfalte, men ikke innbetalte skatt, arbeidsgiveravgift eller forskuddstrekk.

§ 10-8 nr. 1 skal lyde:

1. Den som ikke gir opplysninger etter kapittel 5 innen de fastsatte frister, kan ilegges et gebyr. Gebyret skal være et fast beløp pr. dag

for hver oppgave som ikke leveres. Departementet fastsetter gebyrets størrelse. For opplysninger etter § 5-6 nr. 1 og 2 kan det fastsettes et høyere dagsgebyr.

Ny § 10-9 skal lyde:

§ 10-9 *Overtredelsesgebyr ved manglende etterlevelse av pliktene til å føre og oppbevare personalliste*

1. Skattekontoret kan ilegge den som ikke har oppfylt sine plikter til å føre og oppbevare personalliste gitt i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring et overtredelsesgebyr.

2. Gebyret skal utgjøre ti rettsgebyr, jf. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. Ved gjentatt overtredelse innen tolv måneder fra ileggelse av gebyr skal gebyret utgjøre 20 rettsgebyr. Et tilleggsgebyr på to rettsgebyr skal ilegges for hver person som ikke er registrert i samsvar med bestemmelsene om føring av personalliste.

3. Gebyret kan frafalles dersom overtredelsen er forårsaket av særlige forhold utenfor den bokføringspliktiges kontroll.

4. Vedtak om gebyr kan påklages til Skattedirektoratet innen tre uker.

5. Gebyret tilfaller statskassen.

6. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

§ 11-1 skal lyde:

§ 11-1 *Søksmål fra skattyter mv.*

1. Rettslig prøving av ligningsavgjørelse etter krav fra skattyteren, rettes mot staten som sak-søkt. Tilsvarende gjelder avgjørelse om fastset-ting av inntekt og formue fra selskapet, etter krav fra selskap med deltakere som skattlegges etter skatteloven §§ 10-40 til 10-48, avgjørelser som nevnt i ligningsloven §§ 10-6 og 10-8 etter krav fra den oppgavepliktige og avgjørelser som nevnt i §§ 10-7 og 10-9.

2. Søksmålet anlegges etter vernetingsreglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven). Statens partstilling utøves av skattekontoret der det angrepne forvaltningsvedtak er truffet. Har Riksskattenemnda truffet vedtaket, utøves partsstil-lingen av Skattedirektoratet.

3. Endelig rettsavgjørelse og forlik er bin- dende for alle skattekreditorer. Departementet kan gi instruks om utøvelsen av statens partsstil- ling generelt og i enkeltsaker. Departementet kan i enkeltsaker eller i grupper av saker overta

utøvelsen eller overføre den til annen skatte- myndighet.

4. Søksmål fra en skattepliktig til prøving av en ligningsavgjørelse må reises innen 6 måne- der etter at skatteoppgjøret eller endringsvedtak ble sendt skattyteren. I saker om kilde-skatt på utbytte må søksmål til prøving av ligningen rei- ses innen 1. juli året etter ligningsåret, likevel slik at søksmål til prøving av et endringsvedtak kan reises innen 6 måneder etter at vedtaket ble sendt skattyteren. Når endringssak er gjennom- ført etter § 3-11 nr. 4, jf. § 8-3 nr. 5, regnes søks- målsfristen fra nytt skatteoppgjør ble sendt skattyteren. Det kan gis oppfriskning for oversit- telse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16- 12 til 16-14. Etter utløpet av denne fristen gjelder likevel fristen i skattebetalingsloven § 17-1 nr. 5 i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sik- ring.

5. Når domstolen finner at den skattepliktige bare skal betale en del av den ilgnede skatten, og det ikke foreligger tilstrekkelige opplysning- er til å fastslå det riktige skattebeløpet, skal den i domsslutningen angi hvordan ny ligning blir å utføre. Finner domstolen at en ligningsav- gjørelse ikke kan opprettholdes på grunn av for- melle mangler, henvises avgjørelsen til ny behandling av vedkommende ligningsmyndig- het.

II

I lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Sval- bard (svalbardskatteloven) gjøres følgende end- ringer:

§ 4-3 første ledd skal lyde:

Ved gjennomføring av ligning mv. gjelder lig- ningsloven kapittel 3 til 12 med mindre annet er særskilt bestemt eller følger av denne lov. I lig- ningsloven unntas fra anvendelse § 6-6 nr. 2 om regnskapsplikt og § 8-5 om særskilt avgjøre- sesmyndighet.

§ 4-5 første ledd skal lyde:

Lønnsoppgave leveres til skattekontoret innen utgangen av januar året etter inntektsåret. Andre kontrollopplysninger og ligningsoppga- ver som nevnt i ligningsloven kapittel 5 leveres til skattekontoret innen utgangen av februar året etter inntektsåret.

III

I lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. (artistskatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 11 tredje ledd skal lyde:

(3) Oppgjørsblanketten erstatter lønnsoppgave etter ligningsloven § 5-2, men har for øvrig samme virkning.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-15 første ledd bokstav i skal lyde:

i. arbeidsvederlag som ikke er virksomhetsinntekt, når beløpet er under grensen for lønnsinnberetningsplikt etter forskrift gitt med hjemmel i ligningsloven § 5-12, jf. § 5-2,

§ 10-34 annet ledd skal lyde:

(2) Når det har skjedd en slik omfordeling skal selskapet uten ugrunnet opphold, og senest ved utgangen av omfordelingsåret, sende melding om omfordelingen til skattekontoret. Dette gjelder likevel ikke selskap som omfattes av ligningsloven § 5-7 nr. 1-2. Departementet kan gi nærmere regler om omfordelingsmelding etter denne bestemmelse.

V

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) gjøres følgende endring:

Ny § 3 a skal lyde:

§ 3 a *Personalliste*

Arbeidsgivere i de bransjer departementet bestemmer, skal føre personalliste.

VI

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endring:

§ 10-30 annet ledd skal lyde:

(2) Beløp som nevnt i merverdiavgiftsloven § 11-4 annet ledd forfaller til betaling samme dag som det skal leveres melding etter merverdiavgiftsloven § 15-11 annet ledd.

VII

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) gjøres følgende endring:

Ny § 13-3a skal lyde:

§ 13-3a *Kontrollopplysninger om tollskyld*

(1) Den som har plikt til å gi opplysninger etter denne loven, skal etter krav fra tollmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for tollskyld.

(2) § 13-4 første ledd tredje punktum gjelder tilsvarende så langt den passer.

VIII

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-3 første ledd bokstav g skal lyde:

g) unntak fra loven: omsetning og uttak som ikke er omfattet av loven, likevel slik at §§ 16-1 og 16-6 gjelder,

§ 11-4 annet ledd skal lyde:

(2) Den som ikke er avgiftssubjekt og som i strid med § 15-11 første ledd har oppgitt beløp uriktig betegnet som merverdiavgift i salgsdokumentasjon, skal betale beløpet.

§ 13-3 første ledd skal lyde:

(1) § 13-2, kapittel 14, §§ 15-1 til 15-9, § 15-10, § 15-11, kapittel 17, kapittel 18, § 19-1, § 19-2, § 20-1 tredje ledd, § 20-2, § 21-2 og § 21-3 gjelder ikke for merverdiavgift som påløper ved innførsel av varer.

§ 13-3 annet ledd skal lyde:

(2) Den som ved innførsel av varer er ansvarlig for merverdiavgiften etter § 11-2, skal tollbehandle varene etter reglene i tolloven. Tolloven § 12-1, § 12-1a, §§ 12-10 til 12-12, § 12-14 og § 16-10 gjelder tilsvarende.

Ny § 13-4 skal lyde:

§ 13-4 *Varsel og rapport ved kontroll*

(1) Avgiftssubjektet og andre opplysningspliktige skal gis rimelig varsel og ha rett til å være til stede og uttale seg ved kontroll i medhold av § 16-6. Dette gjelder bare for så vidt det kan gjennomføres uten at formålet med kontrollen settes i fare.

(2) Ved kontroll i medhold av § 16-6 skal det skrives rapport eller protokoll som inneholder

de faktiske opplysninger som innhentes, for så vidt de gjelder den opplysningspliktige som kontrollen foretas hos.

Kapittel 15 avsnitt II overskriften skal lyde:

II Dokumentasjonsplikt

§ 15-11 oppheves.

§ 15-12 oppheves.

§ 15-12a oppheves.

§ 15-13 oppheves.

I kapittel 15 avsnitt III blir nåværende § 15-14 ny § 15-11.

Kapittel 16 skal lyde:

Kapittel 16. Kontroll

§ 16-1 *Kontrollopplysninger fra avgiftssubjektet mv.*

(1) Avgiftssubjektet, den som er ansvarlig for merverdiavgift ved innførsel av varer, tilbyr i forenklet registreringsordning, samt den som er pålagt bokføringsplikt etter bokføringsloven § 2 tredje ledd, skal etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for vedkommendes bokføring eller avgiftsplikt. Avgiftsmyndighetene kan kreve at den opplysningspliktige etter første punktum dokumenterer opplysningene ved for eksempel å gi innsyn i, legge fram, sammenstille, utlevere eller sende inn regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, elektroniske programmer og programsystemer.

(2) Næringsdrivende som ikke har plikt til å levere omsetningsoppgave, skal gi de opplysninger om virksomheten som avgiftsmyndighetene krever.

(3) Den som kan pålegges å gi opplysninger etter denne bestemmelse har plikt til å legge fram opplysninger uten hensyn til den taushetsplikt han er pålagt ved lov eller på annen måte. Opplysninger som angår rikets sikkerhet kan likevel bare kreves framlagt etter samtykke fra Kongen.

(4) I enkeltpersonforetak påhviler opplysningsplikten foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler plikten den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

§ 16-2 *Kontrollopplysninger fra tredjepart*

(1) Enhver tredjepart plikter etter krav fra avgiftsmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for noens avgiftsplikt.

(2) I den utstrekning opplysningene ikke knytter seg til deres næringsvirksomhet, plikter fysiske personer likevel bare å gi opplysninger i følgende tilfeller:

a) Den som lar utføre arbeid på bygg eller anlegg, plikter etter krav fra avgiftsmyndighetene å gi opplysninger om hvem som har levert materialer mv. og hvem som for egen regning har medvirket til arbeidet. Det skal gis opplysninger om varelevering og -kjøp, tjenester, vederlag og andre forhold som knytter seg til det enkelte mellomværendet og oppgjøret for dette.

b) Oppdragsgivere plikter etter krav fra avgiftsmyndighetene å gi opplysninger om de mellommenn vedkommende har gitt oppdrag, og om størrelsen av vederlag som omfattes av oppdraget gjennom et nærmere angitt tidsrom.

(3) Innhenting av opplysninger for målretting av kontroller kan bare foretas når det foreligger særlig grunn.

(4) Avgiftsmyndighetene kan kreve at tredjepart dokumenterer opplysningene på en slik måte som nevnt i § 16-1 første ledd annet punktum.

(5) I enkeltpersonforetak påhviler opplysningsplikten etter første til tredje ledd foretakets innehaver. I selskap, forening, institusjon eller innretning påhviler plikten den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

§ 16-3 *Kontrollopplysninger fra offentlig organ*

(1) Offentlige myndigheter, innretninger mv. og tjenestemenn plikter etter krav fra avgiftsmyndighetene å gi de opplysninger som de er blitt kjent med i sitt arbeid, og skal i nødvendig utstrekning gi utskrift av protokoll, kopi av dokumenter mv.

(2) Uten hinder av taushetsplikt som de ellers har, skal

a) myndigheter som fastsetter eller innkrever skatt, toll eller avgifter eller som utbetaler erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv., etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger om de fastsatte, innkrevde eller utbetalte beløp og om grunnlaget for dem,

b) myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter lov 29. juni 2007 nr. 75 om

verdipapirhandel, etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeidet, såfremt opplysningene er gitt kontrollorganet i medhold av lovbestemt opplysningsplikt,

- c) myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling, etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeidet,
- d) konfliktrådene etter krav fra avgiftsmyndighetene gi opplysninger om innholdet i avtale inngått under megling i konfliktråd, jf. lov 15. mars 1991 nr. 3 om megling i konfliktråd.

(3) Departementet kan gi forskrifter om at opplysninger etter første ledd og annet ledd bokstav a, b og c også skal gis om ikke navngitt person, bo, selskap eller innretning. Departementet kan også gi forskrift om at opplysninger til bruk for direkte kontroll av oppgaver skal leveres elektronisk, herunder om vilkår for slik levering.

§ 16-4 *Kontrollopplysninger fra tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste*

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det foreligger mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Skattedirektoratet eller den direktoratet gir fullmakt pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste å gi opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse.

§ 16-5 *Opplysningsplikt etter krav ved skifte av dødsbo*

Utstedes det proklama ved skifte av dødsbo, plikter loddeiere, tingrettsdommer, testamentfullbyrder og andre som yter hjelp ved skifteoppgjøret, å gi de opplysninger som avgiftsmyndighetene finner nødvendig for å avgjøre om boet skylder merverdiavgift.

§ 16-6 *Kontroll hos den opplysningspliktige*

(1) Avgiftsmyndighetene kan foreta kontrollundersøkelse hos den som plikter å gi opplysninger etter denne lov. De opplysningspliktige plikter likevel ikke å gi adgang til kontrollundersøkelse i deres private hjem, med mindre næringsvirksomhet utøves fra den næringsdri- vendes private hjem.

(2) Ved kontrollundersøkelse som nevnt i første ledd skal den opplysningspliktige gi opplysninger som vedkommende plikter å gi ved

kontroll etter § 16-1 til § 16-5. Den opplysningspliktige skal videre gi avgiftsmyndighetene adgang til befaring, besiktigelse, gjennomsyn av arkiver, optelling av eiendeler, taksering mv. av fast eiendom, anlegg, innretninger, transportmidler mv. Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan avgiftsmyndighetene foreta kopiering til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos avgiftsmyndighetene.

(3) Den opplysningspliktige eller en fullmektig for ham skal når avgiftsmyndighetene krever det, være til stede ved kontroll som nevnt i første ledd og yte nødvendig veiledning og bistand.

(4) I enkeltpersonforetak påhviler pliktene etter første til tredje ledd foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler pliktene den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

§ 16-7 *Pålegg om bokføring*

(1) Avgiftsmyndighetene kan pålegge bokføringspliktige som plikter å sende oppgave over omsetning mv. etter denne lov eller i henhold til bestemmelser gitt med hjemmel i denne lov, å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av bokføringsloven.

(2) Pålegg om bokføring som nevnt i første ledd rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes hvert styremedlem. Det skal fastsettes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lengre enn ett år.

(3) Ligningsloven § 3-6 om klage over pålegg skal gjelde tilsvarende for klage over bokføringspålegg.

§ 16-8 *Pålegg om revisjon*

(1) Når den avgiftspliktiges årsregnskap er fastsatt i strid med bestemmelser i eller i medhold av regnskapsloven eller bokføringsloven eller god regnskapsskikk eller bokføringsskikk, kan avgiftsmyndighetene pålegge at ett eller flere årsregnskap revideres av en registrert eller statsautorisert revisor i samsvar med revisorloven § 2-2 for følgende selskap:

- a) aksjeselskap der det er truffet beslutning i medhold av fullmakt etter aksjeloven § 7-6,
- b) selskap som nevnt i regnskapsloven § 1-2 første ledd nr. 13 som er organisert etter en utenlandsk selskapsform som i det vesentligste tilsvarende definisjonen av aksjeselskap i

aksjeloven § 1-1 annet ledd, og som ikke har revisjonsplikt etter revisorloven § 2-1.

(2) Pålegg om revisjon kan gis på grunnlag av forhold som nevnt i første ledd knyttet til årsregnskapet for siste regnskapsår samt de tre foregående årene.

(3) Pålegg om revisjon kan ikke gjøres gjeldende for mer enn tre regnskapsår.

(4) Pålegg om revisjon rettes til styret i selskapet.

(5) Selskap som får pålegg om revisjon, kan klage over pålegget dersom det mener at det ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Klagen må være skriftlig og skal settes fram innen tre uker. Avgiftsmyndighetene kan bestemme at pålegget ikke skal settes i kraft før klagen er avgjort.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om pålegg om revisjon.

§ 16-9 *Politiets bistandsplikt*

Politiet skal på anmodning fra avgiftsmyndighetene yte bistand ved avgiftskontrollen. Politiet kan kreve opplysninger og utlevering av materiale som nevnt i § 16-6.

§ 16-10 *Plikt til å framvise id-kort*

Dersom arbeidsgiver skal utstyre en arbeidstaker med id-kort etter regler gitt i medhold av arbeidsmiljøloven § 4-1 syvende ledd, kan avgiftsmyndighetene kreve at arbeidstakeren framviser id-kortet.

Ny § 16-11 skal lyde:

§ 16-11 *Forskrifter*

Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av dette kapittel, herunder gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis.

§ 18-2 første ledd skal lyde:

(1) Dersom beløp uriktig betegnet som merverdiavgift ikke er oppgitt i omsetningsoppgave, jf. § 15-1 femte ledd, eller i melding, jf. § 15-11 annet ledd, kan avgiftsmyndighetene fastsette beløpet.

§ 21-1 første ledd skal lyde:

(1) Avgiftsmyndighetene kan ilegge tredjepart som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter kapittel 16 eller adgang til kontroll etter § 16-6, en daglig løpende tvangsmulkt fram til oppfyllelse skjer.

§ 21-1 annet ledd første punktum skal lyde:

Avgiftsmyndighetene kan ilegge den som ikke har etterkommet pålegg om bokføring etter § 16-7 innen den fastsatte fristen, en daglig løpende tvangsmulkt fram til utbedring skjer.

§ 21-4 annet ledd første punktum skal lyde:

Den som forsettlig unnlater å registrere seg i Merverdiavgiftsregisteret etter kapittel 2 og 14, eller overtrer bestemmelsene i kapittel 15 eller 16 om opplysningsplikt og kontroll, straffes med bøter eller fengsel inntil tre måneder.

IX

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Endringene under del VII trer likevel i kraft straks.

